

บทที่ 4

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

4.1 สรุปผลการดำเนินโครงการ

4.1.1 ผลการพัฒนาผู้เรียน

ผลการประเมินพัฒนาการด้านต่างๆ ของนักเรียนในโครงการ ก่อนเริ่มโครงการและเมื่อจบปีการศึกษา สามารถสรุปได้ดังนี้

ในด้านทักษะภาษาอังกฤษและแววภาษา พบว่าทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทุกด้าน ทั้งในด้านระดับความสามารถทั่วไปในการใช้ภาษาอังกฤษ (English General Proficiency Level) และทักษะย่อยต่างๆ คือ การอ่าน-คำศัพท์-ไวยากรณ์ (Cloze Test) การถอดรหัสคำ (Encoding-Decoding) การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Reading) และการเขียนเชิงการใช้เหตุผล (Creative Writing) อย่างไรก็ตาม ด้านการอ่านเร็วและความเข้าใจในการอ่าน (Speed Reading and Reading Comprehension) ยังต้องได้รับการพัฒนาฝึกฝนเพิ่ม ทั้งนี้เนื่องจากพบว่าผู้เรียนไม่สามารถพัฒนาระดับความเข้าใจในบทอ่านให้เพิ่มขึ้นได้ทั้งๆที่สามารถพัฒนาความเร็วในการอ่านได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับเรื่องแววภาษาและจุดแข็งทางภาษา สามารถกล่าวได้ว่านักเรียนมีแววภาษาเพิ่มขึ้น จุดแข็งทางภาษาเพิ่มขึ้น ขณะที่จุดอ่อนทางภาษาก็ลดลงอย่างเป็นที่น่าพอใจ เมื่อพิจารณาพัฒนาการด้านภาษาที่โดดเด่นของแต่ละโรงเรียนในแต่ละด้าน พบว่านักเรียนโรงเรียนสุราษฎร์ธานีและเตรียมอุดมศึกษานานาชาติมีพัฒนาการด้านความสามารถทั่วไปในการใช้ภาษาอังกฤษและด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โรงเรียนบูรณะรำลึกเป็นเพียงโรงเรียนเดียวที่นักเรียนพัฒนาด้านการอ่านเร็วและความเข้าใจในการอ่านเพิ่มขึ้น ถึงแม้ว่านักเรียนจะอ่านช้าลงกว่าก่อนเริ่มโครงการ เป็นที่สังเกตว่านักเรียนโรงเรียนทุนพิทยาคมมีพัฒนาการด้านความเข้าใจในการอ่านลดลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยที่ความเร็วในการอ่านก็ลดลงด้วย ถึงแม้จะไม่มีนัยสำคัญ โรงเรียนที่นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่าน-คำศัพท์-ไวยากรณ์โดดเด่นที่สุด คือ โรงเรียนวิเชียรมาตุและโรงเรียนทุนพิทยาคม นักเรียนโรงเรียนบูรณะรำลึกมีความสามารถในการถอดรหัสคำโดดเด่นที่สุด แต่ความสามารถด้านนี้ของนักเรียนโรงเรียนทุนพิทยาคมลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ในด้านทักษะการเขียนเชิงการใช้เหตุผล พบว่านักเรียนโรงเรียนบูรณะรำลึก สุราษฎร์ธานี ศึกษานูเคราะห์ และทุนพิทยาคมมีพัฒนาการโดดเด่นที่สุดแต่ต่างระดับ กล่าวคือ นักเรียนโรงเรียนบูรณะรำลึก สุราษฎร์ธานี ศึกษานูเคราะห์พัฒนาทักษะการเขียนเชิงการใช้เหตุผลจากระดับ 2 ก่อนเริ่มโครงการ เป็นระดับ 3 เมื่อสิ้นปีการศึกษา นักเรียนโรงเรียนทุนพิทยาคมพัฒนาทักษะดังกล่าวจากระดับ 0 เป็นระดับ 1 ในด้านแววภาษาและจุดแข็งทางภาษา นักเรียนโรงเรียนสุราษฎร์ธานีมีพัฒนาการที่โดดเด่นที่สุด

ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมโดยภาพรวมสามารถกล่าวได้ว่านักเรียนสามารถพัฒนาตนเองเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมทั้ง 5 ด้าน ให้ดีขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญภายใน 1 ปีการศึกษา โดยพัฒนาจากระดับปานกลางสู่ระดับมาก ทั้งในด้านการคิดอย่างเอื้ออาทร การเห็นคุณค่าในตนเอง การควบคุมอารมณ์ ทักษะทางสังคม และการควบคุมความเครียด เมื่อพิจารณาแต่ละโรงเรียน เป็นที่น่าสนใจว่านักเรียนโรงเรียนสุราษฎร์ธานีและโรงเรียนพูนพิทยาคมสามารถพัฒนาทักษะทางสังคมจากระดับน้อยสู่ระดับมาก นักเรียนโรงเรียนวิเชียรมาตุพัฒนาอย่างก้าวกระโดดเช่นกันในด้านการคิดอย่างเอื้ออาทร นักเรียนโรงเรียนธิดานุเคราะห์พัฒนาการคิดอย่างเอื้ออาทรได้ดีกว่าด้านอื่นๆ เป็นที่น่าสังเกตว่าพัฒนาการของนักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคใต้และโรงเรียนบูรณะรำลึกไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก แต่นักเรียนทั้งสองโรงเรียนมีความสามารถโดยเฉลี่ยสูงทุกด้าน อย่างไรก็ตามความสามารถในการควบคุมความเครียดของนักเรียนโรงเรียนบูรณะรำลึกลดลงอย่างมาก (ถึงแม้ว่าจะอยู่ในเกณฑ์ดี) แสดงว่านักเรียนอาจจะได้รับปัจจัยกระตุ้นที่ก่อให้เกิดความเครียดในการเรียน ทำให้ความสามารถด้านนี้ลดลง

ในด้านการคิด พบว่าโดยภาพรวมเป็นที่น่าสนใจ เนื่องจากนักเรียนสามารถพัฒนาด้านการคิดให้ดีขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการคิดเชิงโครงสร้างและการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งนักเรียนมีค่อนข้างน้อยในตอนเริ่มโครงการ แต่เมื่อจบปีการศึกษานักเรียนสามารถพัฒนาเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญสู่ระดับปานกลางทุกด้าน รวมทั้งการคิดอย่างสร้างสรรค์ เป็นที่น่าสนใจว่านักเรียนโรงเรียนวิเชียรมาตุสามารถพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดอย่างสร้างสรรค์ได้แบบก้าวกระโดดจากระดับน้อยมาสู่ระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาพัฒนาการด้านจิตพิสัย สามารถกล่าวได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่มีจิตพิสัยอยู่ในระดับดีตั้งแต่ก่อนเริ่มโครงการ และเมื่อสิ้นปีการศึกษา ก็พบว่าระดับจิตพิสัยของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีเท่าเดิม ยกเว้น โรงเรียนพูนพิทยาคมและธิดานุเคราะห์ ซึ่งระดับจิตพิสัยของนักเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

ในการศึกษาพัฒนาการความสามารถพิเศษอื่นๆ คือ ทักษะศิลป์ Graphic Design วารสารศาสตร์ ดนตรี และการแสดง สามารถสรุปได้ว่า ก่อนเริ่มโครงการนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษอื่นๆ มีจำนวนน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนนักเรียนทั้งหมด และเมื่อสิ้นปีการศึกษา จำนวนนักเรียนที่สามารถพัฒนาด้านทักษะศิลป์และด้านการแสดง มีจำนวนเพิ่มขึ้นเกินร้อยละ 50 ของนักเรียนทั้งหมด ผลดังกล่าวอาจเนื่องมาจากข้อจำกัดเรื่องเวลา เป็นการยากที่นักเรียนจะสามารถพัฒนาความสามารถพิเศษทุกด้านได้ภายใน 1 ปีการศึกษาเท่านั้น ดังนั้นจึงถือเป็นความจำเป็นที่นักเรียนควรได้รับโอกาสและปัจจัยในการพัฒนาศักยภาพด้านความสามารถพิเศษอย่างต่อเนื่องต่อไป

ในการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนครั้งนี้ ได้มีการเปรียบเทียบพัฒนาการความสามารถที่ปรากฏในผลงานกลุ่ม สรุปได้ว่านักเรียนในโครงการสามารถพัฒนาความสามารถในการทำ

ผลงานกลุ่มโดยก้าวจากระดับมือใหม่สู่ระดับฝึกงานและระดับมืออาชีพได้ภายใน 1 ปีการศึกษา นับว่าเป็นการพัฒนาที่ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ

เมื่อกล่าวถึงผลการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนโดยสรุป สามารถกล่าวได้ว่า ผู้เรียนในโครงการมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทั้งในด้านทักษะภาษาอังกฤษ แว่วภาษา จุดแข็งทางภาษา การพัฒนาด้านคุณธรรมและจริยธรรม การพัฒนาด้านความคิด จิตพิสัย และความสามารถในการทำผลงานกลุ่ม ส่วนเรื่องที่ต้องพัฒนาปรับปรุงต่อไปคือ ประเด็นย่อยในเรื่องทักษะภาษาอังกฤษ คือ การอ่านโดยเน้นการอ่านให้เร็วขึ้นและมีความเข้าใจเพิ่มขึ้นในเวลาเดียวกัน นอกจากนี้ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาความสามารถพิเศษอื่นๆ เช่น Graphic Design วารสาร และดนตรี เป็นต้น

4.1.2 ผลการประเมินโครงการ

ผลการประมวลความคิดเห็นด้านต่างๆของบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

ในด้านคุณค่าของหลักสูตร ผู้เรียนและครูผู้สอนเห็นว่าหลักสูตรลดระยะเวลาเรียนและหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์มีคุณค่ามากที่สุดในด้านพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการทำงานเป็นทีม ขอมรับความสามารถ และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น อย่างไรก็ตาม ทั้งผู้เรียนและครูผู้สอนเห็นว่า หลักสูตรลดระยะเวลาเรียนมีคุณค่าน้อยที่สุดในการทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนข้ามเนื้อหาวิชาภาษาที่ตนมีความสามารถแล้วซึ่งเป็นหนึ่งในวัตถุประสงค์หลักของหลักสูตรนี้ นอกจากนี้ครูผู้สอนยังไม่แน่ใจในความครอบคลุมหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของเนื้อหาหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน และความสนุกในการเรียนหลักสูตรนี้ ปัญหาคุณค่าของหลักสูตรลดระยะเวลาเรียนในประเด็นเหล่านี้เกิดจากการที่หลักสูตรนี้ครอบคลุมเนื้อหามากในเวลาจำกัด เป็นประการหลัก และรองลงมาก็คือปัญหาด้านพื้นฐานผู้เรียน โดยที่ผู้เรียนอาจจะยังไม่พร้อมที่จะเรียนแบบ “เพื่อนคิดเพื่อน” ซึ่งเป็นวิธีการเรียนการสอนหลักของหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน สำหรับหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ ผู้เรียนไม่แน่ใจในคุณค่าของหลักสูตรดังกล่าวในการพัฒนาทักษะการคิดในระดับต่างๆมากที่สุด ในขณะที่ครูผู้สอนไม่แน่ใจในคุณค่าของหลักสูตรนี้ในการพัฒนาความสามารถทางภาษาในทักษะต่างๆในระดับที่กว้าง ยาก และลึกซึ่งมากกว่าหลักสูตรปกติมากที่สุด ข้อค้นพบข้างต้นอาจสะท้อนให้เห็นว่า ครูผู้สอนมีความคาดหวังว่า เมื่อเข้าโครงการผู้เรียนจะมีพัฒนาการด้านภาษามากที่สุด อย่างไรก็ตาม เป็นที่สังเกตว่า ทั้งผู้เรียนและครูผู้สอนมีความเห็นตรงกันว่า ในบรรดาทักษะทั้งสิ้นี่ของความสามารถทางภาษาอังกฤษ ทักษะที่ผู้เรียนได้รับการพัฒนาน้อยที่สุด คือ ทักษะการฟัง ในด้านคุณค่าของหลักสูตรในการพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรมและจริยธรรม พบว่า หลักสูตรลดระยะเวลาเรียนและหลักสูตรเพิ่มพูน

ประสบการณ์สามารถพัฒนาผู้เรียนด้านการคิดอย่างเอื้ออาทร การเห็นคุณค่าในตนเอง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ และทักษะทางสังคม มากกว่าด้านความสามารถในการควบคุมความเครียด อาจเป็นไปได้ว่าผู้เรียนได้รับความเครียดจากการเรียนสองหลักสูตรนี้ และไม่สามารถจัดการกับความเครียดนี้ได้คืนัก

ในด้านความพึงพอใจในโครงการ ผู้เรียนและผู้ปกครองภูมิใจที่ได้เข้าร่วมโครงการและพึงพอใจในโครงการ ผู้เรียนมีความสุขกับการเรียนและการทำกิจกรรมตามหลักสูตรในโครงการ และส่วนใหญ่พึงพอใจในพัฒนาการของตนเองด้านความรับผิดชอบมากที่สุด และด้านภาษาน้อยที่สุด แต่ผู้ปกครองส่วนใหญ่พึงพอใจในพัฒนาการของผู้เรียนด้านความสนใจในการเรียนภาษามากที่สุด และด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยเฉพาะความสามารถในการควบคุมความเครียดน้อยที่สุด ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับผลการประเมินคุณค่าของหลักสูตรดังกล่าวข้างต้นที่ว่าทั้งผู้เรียนและครูผู้สอนเห็นว่าหลักสูตรระยะเวลาเรียนและหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ได้พัฒนาผู้เรียนด้านการคิดอย่างเอื้ออาทร การเห็นคุณค่าในตนเอง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ และทักษะทางสังคม มากกว่าด้านความสามารถในการควบคุมความเครียด ผู้เรียนก่อนข้างพึงพอใจกับปัจจัยต่างๆ ในกระบวนการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษในโครงการ ปัจจัยที่ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้ปกครองและด้านผู้สอน ส่วนปัจจัยที่ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ ปัจจัยด้านตารางสอน นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยพบว่า ผู้เรียนและผู้ปกครองเกือบทั้งหมดเห็นว่าโครงการนี้มีค่าใช้จ่ายสูง อย่างไรก็ตาม หากมีโอกาส ผู้เรียนจะแนะนำให้เพื่อนเข้าโครงการ และผู้ปกครองจะแนะนำให้ผู้ปกครองท่านอื่นๆ สนับสนุนให้บุตร/หลานเข้าโครงการเช่นกัน ทั้งผู้เรียนและผู้ปกครองเห็นว่าโรงเรียนควรจัดโครงการนี้ต่อไป

ในด้านความรู้ ความเข้าใจและความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการ พบว่าโครงการนี้ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกในผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการใน ด้านความรู้และความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษมากกว่าในด้านการได้รับหรือการสนับสนุนด้านการบริหารจัดการ โดยที่เมื่อจบ 1 ปีการศึกษา หัวหน้าหมวดและครูผู้สอนซึ่งเป็นบุคลากรระดับปฏิบัติมีความรู้และความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะในเรื่องวิธีการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนในโครงการ มากกว่าผู้อำนวยการและรอง/ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการซึ่งเป็นบุคลากรระดับบริหารและนโยบาย อย่างไรก็ตาม คณะผู้วิจัย พบว่าความเปลี่ยนแปลงในด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีประชาสัมพันธ์โครงการของผู้บริหารและรอง/ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวด และครูผู้สอนมีน้อยที่สุด โรงเรียนต่างๆ เห็นประโยชน์ของโครงการค่อนักเรียนเพิ่มขึ้นจากระดับปานกลางก่อนเริ่มโครงการ เป็นระดับมากก่อนไปทางมากที่สุดเมื่อสิ้นปีการศึกษา โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่วน

ใหญ่เห็นว่าผู้เรียนได้รับการพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษเต็มศักยภาพของตนเอง และได้พัฒนาความสามารถด้านการพูดและการเขียนอย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้ ผู้เรียนยังได้รับการพัฒนาในด้านอื่นๆ นอกเหนือจากด้านภาษาอังกฤษ เช่น ทักษะและกระบวนการเรียนรู้ การปรับตัวในเรื่องการใช้ชีวิต การแก้ปัญหา การใช้เวลา ความรับผิดชอบ และความมีน้ำใจ เมื่อจบ 1 ปี การศึกษา ทุกโรงเรียนยกเว้นโรงเรียนสุราษฎร์ธานีมีความพึงพอใจที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มมากขึ้น โดยที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคใต้และโรงเรียนธิดานุเคราะห์มีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจสูงสุด (ระดับมากถึงมากที่สุด) และโรงเรียนพูนพิทยาคมมีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจต่ำสุด (ระดับปานกลางถึงมาก) ครูผู้สอนและผู้บริหารทั้งหมดของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการยกเว้นครูผู้สอนโรงเรียนพูนพิทยาคมต้องการทำโครงการนี้ต่อไปในปีการศึกษาหน้า เพราะเห็นว่าเป็นโครงการที่ดีมากและควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ครูผู้สอนและผู้บริหารทั้งหมดยกเว้นรอง/ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงเรียนวิเชียรมาตุและธิดานุเคราะห์ และครูผู้สอนโรงเรียนพูนพิทยาคม ยังคิดว่าโรงเรียนของตนเองสามารถเป็นแกนนำในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษแก่โรงเรียนอื่นๆ ในจังหวัดที่โรงเรียนตั้งอยู่ ข้อค้นพบนี้สามารถสะท้อนความมั่นใจ ความพร้อม และศักยภาพของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการในการสร้างและขยายเครือข่ายการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษในโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาภาคใต้ได้ในระดับหนึ่งอย่างไรก็ดี ในภาพรวม คณะผู้วิจัยพบว่า ในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการประสบปัญหาในด้านที่แตกต่างกันไป กล่าวคือ โรงเรียนวิเชียรมาตุประสบปัญหาด้านการจัดงบประมาณสนับสนุนโครงการ การคัดเลือกนักเรียนเข้าโครงการ และพื้นฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนบูรณะรำลึกประสบปัญหาด้านการลดภาระงานสอนของครูในโครงการ และการจัดตารางสอนให้เอื้อต่อโครงการ โรงเรียนพูนพิทยาคมประสบปัญหาด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อโครงการ การคัดเลือกนักเรียนเข้าโครงการ และพื้นฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคใต้ประสบปัญหาด้านการคัดเลือกนักเรียนเข้าโครงการ โรงเรียนธิดานุเคราะห์ประสบปัญหาด้านการลดภาระงานสอนของครูในโครงการ ทุกโรงเรียนในโครงการประสบปัญหาด้านหลักสูตรระยะเวลาเรียนที่เร่งรัดเกินไป นอกจากนี้ โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทุกโรงเรียนยังมีความประสงค์ให้คณะผู้วิจัยเป็นที่เล็งให้แก่โรงเรียนในการดำเนินงานจนจบระยะโครงการ 3 ปี และต้องการการสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อให้การดำเนินงานในโครงการมีประสิทธิภาพและทัดเทียมกัน

ในด้านผลกระทบของโครงการ พบว่าการดำเนินงานโครงการนี้มีผลกระทบเชิงบวกมากกว่าเชิงลบต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงมากที่สุด คือ ผู้เรียนและครูผู้สอน ผลกระทบเชิงบวกที่เกิดขึ้น คือ ทั้งผู้เรียนและครูผู้สอนได้พัฒนาศักยภาพของ

ตนเอง ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองด้านคุณธรรม จริยธรรม และความคิด นอกเหนือจากความรู้สึกภาคภูมิใจที่ได้เข้าร่วมโครงการ ครูผู้สอนได้พัฒนาศักยภาพด้านการจัดการ ความรู้ด้านภาษา และวิธีการสอน และได้ใช้ศักยภาพนี้อย่างเต็มที่ในการสอนผู้เรียนในโครงการ นอกจากนี้ ครูผู้สอนยังตระหนักในความสำคัญของการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง การเข้าร่วมโครงการนี้ยังเปิดโอกาสให้ทั้งผู้เรียนและครูผู้สอนได้พบปะและทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนครูและนักเรียนจากโรงเรียนอื่นๆ ที่เข้าร่วมโครงการ นับเป็นการเปิดโลกกว้างให้ทั้งผู้เรียนและครูผู้สอน ผู้เรียนและครูผู้สอนที่อยู่นอกโครงการได้รับประโยชน์จากโครงการนี้เช่นกัน ผู้เรียนนอกโครงการได้รับความช่วยเหลือด้านภาษาจากผู้เรียนในโครงการ และได้รับแรงจูงใจในการเรียนและการทำงานมากขึ้น ครูผู้สอนนอกโครงการได้ประโยชน์จากกิจกรรมของผู้เรียนในโครงการ และยังได้สามารถนำแบบวัดบางอย่างที่ใช้ในโครงการ ไปประยุกต์ใช้กับผู้เรียนนอกโครงการอีกด้วย หัวหน้าหมวดรู้สึกภูมิใจที่ได้เข้าร่วมโครงการ ได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนตามศักยภาพ และได้เติมเต็มให้แก่ผู้เรียนทั้งด้านวิชาการ กิจกรรม คุณธรรมและจริยธรรม ผู้บริหารโรงเรียนตระหนักในความสำคัญของการตอบสนองพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน ให้การสนับสนุนด้านการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ของครูและด้านอุปกรณ์ นอกจากนี้ ยังเห็นว่าการเข้าร่วมโครงการจะสามารถใช้เป็นจุดขายของโรงเรียนได้ ผู้ปกครองให้การสนับสนุนทั้งด้านกำลังทรัพย์และกำลังใจ ชื่นชมพัฒนาการด้านภาษาและการแสดงออกของบุตร/หลาน และคิดว่าโครงการนี้เป็นโครงการที่ดีที่น่าจะขยายไปให้เด็กอื่นๆ ด้วย ตั้งความหวังกว้างรับการดำเนินโครงการของโรงเรียน และคาดหวังว่าผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการ น่าจะประสบความสำเร็จในการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยและเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับรุ่นต่อไป ผลกระทบเชิงลบที่เกิดขึ้น คือ หลักสูตรลดระยะเวลาเรียนที่ใช้ในโครงการนี้มีเนื้อหาหนักและเวลาที่จำกัด ทำให้ทั้งผู้เรียนและครูผู้สอนต้องรีบเร่งในการเรียนและการสอน ทำงานหนักและเกิดความเครียด การที่ผู้เรียนต้องเรียนหนักและมีกิจกรรมในโครงการมากกว่าปกติทำให้ผู้ปกครองกลัวว่าจะกระทบการเรียนวิชาอื่นๆ หัวหน้าหมวดบางโรงเรียนมีปัญหาด้านการขาดแคลนบุคลากร หัวหน้าหมวดและผู้บริหารบางโรงเรียนยังไม่ค่อยพอใจกับผลที่ได้จากโครงการท้ายที่สุด ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้บริหารโรงเรียนล้วนได้รับผลกระทบด้านค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นจากการเข้าร่วมโครงการ

4.2 อภิปรายผล

จะเห็นได้ว่าผลการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนและผลการประเมินการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องค่อนข้างเป็นที่น่าพอใจ หลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องภาคภูมิใจที่มีส่วนร่วมในโครงการ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ต้องการทำโครงการนี้ต่อไปในปี

การศึกษาหน้า เพราะเห็นว่าเป็นโครงการที่ดีมากและควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และที่สำคัญ โครงการนี้ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกในผู้เรียน ครูผู้สอน และผู้บริหารในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการดังนี้

1. ผู้เรียนได้พัฒนาทั้งในด้านทักษะภาษาอังกฤษ แว่วภาษา จุดแข็งทางภาษา และความสนใจในการเรียนภาษา ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านความคิด ด้านจิตพิสัย ด้านความสามารถในการผลิตผลงาน ด้านความสามารถพิเศษอื่นๆ ด้านความรับผิดชอบ และด้านทักษะการทำงานเป็นทีม ยอมรับความสามารถ และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า โครงการนี้ค่อนข้างประสบความสำเร็จในการพัฒนาผู้เรียนครบแทบทุกด้านตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ อย่างไรก็ตาม เป็นที่สังเกตว่า ถึงแม้ข้อมูลเชิงประจักษ์จะแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีพัฒนาการด้านภาษาและความคิด ผลการประเมินโครงการชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ยังไม่พึงพอใจพัฒนาการด้านภาษาของตนเอง และไม่แน่ใจในคุณค่าของหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ในการพัฒนาทักษะการคิดในระดับต่างๆ ซึ่งอนุมานได้ว่าผู้เรียนยังไม่พึงพอใจพัฒนาการของตนเองด้านความคิดเช่นกัน ในทำนองเดียวกัน ครูผู้สอนไม่แน่ใจในคุณค่าของหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ในการพัฒนาความสามารถทางภาษาในทักษะต่างๆในระดับที่กว้าง ยาก และลึกซึ่งมากกว่าหลักสูตรปกติ ซึ่งอนุมานได้ว่าครูผู้สอนยังไม่ค่อยพึงพอใจพัฒนาการด้านภาษาของผู้เรียน ทั้งผู้เรียนและครูผู้สอนมีความเห็นตรงกันว่า ในบรรดาทักษะทั้งสี่ของความสามารถทางภาษาอังกฤษ ทักษะที่ผู้เรียนได้รับการพัฒนาน้อยที่สุดคือ ทักษะการฟัง ข้อสังเกตเกี่ยวกับความไม่สอดคล้องของข้อมูลเชิงประจักษ์ซึ่งได้จากผลการทำแบบทดสอบและข้อมูลเชิงความเห็นที่ได้จากการรวบรวมความเห็นในแบบสอบถามประเมินโครงการดังรายงานข้างต้น อาจสะท้อนให้เห็นว่าทั้งผู้เรียนและครูผู้สอนมีความคาดหวังค่อนข้างสูงจากการเข้าร่วมโครงการในผลการพัฒนาด้านภาษาของผู้เรียน ในส่วนของผู้เรียนเองยังมีคาดหวังค่อนข้างสูงต่อพัฒนาการด้านความคิดอีกด้วย สำหรับพัฒนาการด้านคุณธรรมและจริยธรรมนั้น ผลการประเมินโครงการชี้ให้เห็นเพิ่มเติมว่า หลักสูตรระยะเวลาเรียนและหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ที่ใช้ในโครงการนี้สามารถพัฒนาผู้เรียนด้านความสามารถในการควบคุมความเครียด น้อยกว่าด้านการคิดอย่างเอื้ออาทร การเห็นคุณค่าในตนเอง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ และทักษะทางสังคม ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะว่าผู้เรียนได้รับความเครียดจากการเรียนสองหลักสูตรนี้ และไม่สามารถจัดการกับความเครียดนี้ได้คั่นัก

2. ครูผู้สอนได้พัฒนาศักยภาพด้านการจัดการ ความรู้ด้านภาษา และวิธีการสอน และได้ใช้ศักยภาพนี้อย่างเต็มที่ในการสอนหลักสูตรระยะเวลาเรียนและหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนในโครงการ นอกจากนี้ ครูผู้สอนยังตระหนักในความสำคัญของการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีความรู้และความเข้าใจในเรื่องวิธีการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษมากขึ้น

3. ผู้บริหารมีความรู้และความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษมากขึ้น และตระหนักในความสำคัญของการตอบสนองพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน

อย่างไรก็ดี ในการดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการประสบปัญหา/อุปสรรคที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. ปัญหาการคัดเลือกนักเรียนเข้าโครงการ คณะผู้วิจัยพบว่า โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการบางโรงเรียนประสบปัญหา/อุปสรรคในการคัดเลือกนักเรียนเข้าโครงการ เช่น โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคใต้ไม่มีนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จึงไม่รู้จักนักเรียนก่อนเข้าโครงการและขาดข้อมูลบางส่วนที่จะใช้ประกอบการคัดเลือกนักเรียนเข้าโครงการ โรงเรียนพุนพินพิทยาคมไม่สามารถคัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถได้ตามเกณฑ์ที่วางไว้ ทั้งนี้เพราะต้องคัดเลือกเฉพาะจากจำนวนนักเรียนที่ได้รับอนุญาตจากผู้ปกครองเท่านั้น โรงเรียนวิเชียรมาตุไม่ได้ดำเนินการคัดเลือกนักเรียนเข้าโครงการตามกระบวนการคัดเลือกที่คณะผู้วิจัยได้ให้แนวทางไว้ ด้วยข้อจำกัดด้านการจัดตารางสอน ประกอบกับความคิดที่ว่านักเรียนแผนกศิลป์ (คณิตศาสตร์) มีแนวโน้มที่จะมีความถนัดทางภาษาอังกฤษ ผู้บริหารโรงเรียนจึงใช้วิธีกำหนดนักเรียนแผนกดังกล่าวเข้าร่วมโครงการหนึ่งห้องเรียน โดยมีได้ดำเนินการคัดกรองความสามารถด้านภาษาอังกฤษเช่นโรงเรียนอื่นๆในโครงการ ส่งผลให้นักเรียนที่มีความสามารถด้านภาษาอังกฤษที่ไม่เท่าเทียมกันต้องเรียนอยู่ในห้องเดียวกัน และนักเรียนที่เก่งและสนใจเข้าร่วมโครงการแต่เรียนอยู่ตามห้องต่างๆไม่มีโอกาสเข้าร่วมโครงการ

2. ปัญหาด้านหลักสูตรระยะเวลาเรียน คือ เนื้อหาจำนวนมากที่ต้องครอบคลุมหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งหมดไม่สอดคล้องกับเวลาที่จำกัด ทำให้ทั้งผู้เรียนและครูผู้สอนต้องรีบเร่งในการเรียนและการสอน ทำงานหนัก และเกิดความเครียด ปัญหานี้จะรุนแรงยิ่งขึ้นในโรงเรียนที่มีผู้เรียนในโครงการที่มีพื้นฐานความรู้และความสามารถด้านภาษาอังกฤษที่ไม่เท่ากัน จึงไม่น่าแปลกใจที่ทั้งผู้เรียนและครูผู้สอนจากโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่แน่ใจในคุณค่าของหลักสูตรระยะเวลาเรียนในการทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนข้ามเนื้อหาวิชาภาษาที่ตนมีความสามารถแล้ว นอกจากนี้ ครูผู้สอนยังไม่แน่ใจว่าผู้เรียนได้พัฒนาความรู้และทักษะภาษาครบตามจุดประสงค์ของหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และไม่แน่ใจว่าผู้เรียนสนุกกับการเรียนหลักสูตรนี้ ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่า ผู้เรียนและครูผู้สอนยังไม่ค่อยมั่นใจในประสิทธิภาพของหลักสูตรระยะเวลาเรียน และผู้เรียนมีความสุขกับการเรียนหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์มากกว่าหลักสูตรระยะเวลาเรียน ข้อค้นพบนี้ชี้ให้เห็นความจำเป็นในการปรับปรุงหลักสูตรระยะเวลาเรียนด้วยการขยายเวลาและจัดเรียงเนื้อหาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้และอัตราความเร็วในการเรียนของผู้เรียนในโครงการ

3. ปัญหาด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการประสบปัญหาด้านการบริหารจัดการที่สำคัญสี่ประการ คือ 1) ค่าใช้จ่ายและการจัดงบประมาณสนับสนุนโครงการ 2) การลดภาระงานสอนของครูในโครงการ 3) การจัดตารางสอนให้เอื้อต่อโครงการ 4) การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อโครงการ ปัญหาด้านค่าใช้จ่ายเป็นปัญหาร่วมของผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้บริหารโรงเรียน ผู้เรียนและผู้ปกครองเห็นว่าโครงการนี้มีค่าใช้จ่ายสูง ในส่วนของโรงเรียน ผู้บริหารก็ต้องแบกรับค่าใช้จ่ายในโครงการที่เพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ย 1,317-3,158 บาทต่อผู้เรียนต่อภาคการศึกษา (ดูภาคผนวก 16) ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นนี้ยังไม่รวมค่าตอบแทน/เงินเดือนที่เพิ่มขึ้นของบางโรงเรียน เช่น โรงเรียนบูรณะรำลึกและธิดานุเคราะห์ที่ได้ดำเนินการจัดจ้างครูผู้สอนเพิ่มขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกแก่การดำเนินงานในโครงการนี้ ด้วยเหตุนี้ โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการจึงต้องการการสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อให้การดำเนินงานในโครงการมีประสิทธิภาพและทัดเทียมกัน

ข้อสรุปข้างต้นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกที่เกิดขึ้นกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตลอดจนปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ สามารถสะท้อนประสิทธิผลและประสิทธิภาพของโครงการได้ในระดับหนึ่ง

4.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโครงการ

ประสิทธิภาพของโครงการขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน จากการสังเคราะห์ข้อมูลรอบด้าน คณะผู้วิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีดังต่อไปนี้

1. การคัดเลือกผู้เรียนเข้าโครงการ

เนื่องจากเป้าหมายการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ คือ การพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ การคัดเลือกผู้เรียนซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายของการพัฒนาเข้าโครงการอย่างถูกต้องตามขั้นตอนและหลักการจึงนับเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการจัดการศึกษานี้ เพราะหากตัวป้อน (input) ไม่เหมาะสม กล่าวคือผู้เรียนที่ได้รับคัดเลือกเข้าโครงการมิได้เป็นผู้มีแนวความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษอย่างแท้จริงก็อาจจะมีผลกระทบหรือเป็นอุปสรรคต่อกระบวนการพัฒนาและการบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาได้ ในการดำเนินโครงการนี้ อาจกล่าวได้ว่าโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการที่ได้รับผลกระทบเชิงลบจากการที่ผู้เรียนในโครงการไม่ได้รับการคัดเลือกตามขั้นตอนที่ควรเป็น คือโรงเรียนวิเชียรมาตุและทุนพิณพิทยาคม ผลกระทบที่ทั้งสองโรงเรียนได้รับ คือผู้เรียนที่เข้าโครงการมีแนวความสามารถด้านภาษาที่ไม่สูงนักเมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนอื่นๆที่เข้าร่วมโครงการ นอกจากนี้ ผู้เรียนยังมีความสามารถที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ทั้งผู้เรียนและ

ครูผู้สอนต้องทำงานหนัก ในส่วนของผู้เรียน ต้องเรียนหลักสูตรที่อาจจะยากเกินระดับของตนเอง และยังคงเรียนในอัตราความเร็วที่มากกว่าปกติ รวมทั้งต้องเรียนด้วยกระบวนการเรียนที่ไม่เหมือนหลักสูตรภาษาอังกฤษทั่วไป ทำให้รู้สึกกดดันและเกิดความเครียดได้ ภาระงานสอนของครูผู้สอนก็ยากและทำทากว่าปกติ เพราะนอกจากจะสอนเนื้อหาที่อาจจะยากเกินระดับผู้เรียน ด้วยกระบวนการเรียนการสอนที่แตกต่างจากชั้นเรียนปกติแล้ว ครูผู้สอนยังต้องสอนเสริมเพื่อปรับพื้นฐานด้านภาษาให้แก่ผู้เรียนใน โครงการที่มีความสามารถแตกต่างกันอีกด้วย ทำให้ภาระงานเพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ

2. หลักสูตร

หลักสูตรระยะเวลาเรียนและหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ที่ใช้ใน โครงการนี้นับเป็นเครื่องมือหรือกลไกที่สำคัญในกระบวนการพัฒนาผู้เรียนใน โครงการนี้ หากพิจารณาผลการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนใน โครงการที่เพิ่มขึ้นเมื่อจบ 1 ปีการศึกษาในทุกด้าน กล่าวคือ ด้านภาษา ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านการคิด และด้านจิตพิสัย จะกล่าวได้ว่าทั้งสองหลักสูตรนี้ค่อนข้างมีประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียนตามเป้าประสงค์ของโครงการ ทั้งนี้เพราะหลักสูตรดังกล่าวมีคุณลักษณะร่วมที่สำคัญดังต่อไปนี้ คือ 1) เน้นการพัฒนาความรู้และทักษะภาษาอังกฤษควบคู่ไปกับการพัฒนาความสามารถในการคิด ทักษะการค้นคว้า และทักษะการทำงานแบบกระบวนการกลุ่ม 2) เน้นการแสดงผลการเรียนรู้ในรูปผลงานหรือโครงการ และ 3) เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี จากการประเมินโครงการคณะผู้วิจัยพบว่า ถึงแม้หลักสูตรระยะเวลาเรียนและหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์จะสามารถพัฒนาผู้เรียนได้ตามเป้าประสงค์ของโครงการ หลักสูตรดังกล่าวได้ก่อให้เกิดความเครียดโดยเฉพาะหลักสูตรระยะเวลาเรียน ทั้งนี้เพราะหลักสูตรดังกล่าวต้องครอบคลุมเนื้อหาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายทั้ง 3 ปี ทำให้การเรียนการสอนเร่งรัดและรีบเร่งเกินไปและเป็นอัตราความเร็วที่ไม่สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนในโครงการ จึงอาจกล่าวได้ว่า หลักสูตรที่ใช้ในโครงการนี้โดยเฉพาะหลักสูตรระยะเวลาเรียน สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนเก่งและคนดี แต่สุขภาพของผู้เรียนยังไม่ค่อยได้รับการพัฒนา ดังนั้นเพื่อความเหมาะสมและเพื่อประสิทธิภาพของโครงการในการพัฒนาผู้เรียน คณะผู้วิจัยและครูผู้สอนจึงเห็นควรขยายเวลาของการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษในโครงการนี้ จากเดิมที่ได้วางแผนไว้ก่อนเริ่มโครงการว่าผู้เรียนจะจบหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายภายใน 3 ภาคการศึกษาเป็น 4 ภาคการศึกษา

3. การสนับสนุนของผู้บริหารและฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน

การจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องอาศัยการสนับสนุนและการให้ความร่วมมือของผู้บริหารและฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนในด้านงบประมาณ การประชาสัมพันธ์โครงการให้นักเรียนและผู้ปกครองรับทราบ การ

คัดเลือกผู้เรียนเข้าโครงการ การลดภาระงานสอนของครูผู้สอน การจัดการรายเรียนและตารางสอน การบันทึกผลการเรียน และการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อโครงการ เช่น มีวัสดุ ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการส่งเสริมการเรียนรู้และค่าน้ำของผู้เรียนในโครงการ การที่ผู้บริหารโรงเรียนและฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้องจะให้การสนับสนุนและความร่วมมือในทุกด้านและทุกขั้นตอน ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมย่อมต้องอาศัยความพร้อมของโรงเรียน ทัศนคติ ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษเป็นสำคัญ

4. ครูผู้สอน

ครูผู้สอนเป็นบุคคลและกลไกที่สำคัญที่สุดในกระบวนการพัฒนาผู้เรียนในโครงการนี้ ทั้งนี้เพราะครูผู้สอนเป็นผู้ปฏิบัติโดยแท้จริง กล่าวคือ ครูผู้สอนเป็นผู้ขับเคลื่อนหลักสูตรที่ออกแบบมาเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้วยตนเอง และยังเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายของการพัฒนามากที่สุด เป็นที่น่ายินดีที่งานวิจัยนี้พบว่าครูผู้สอนเป็นหนึ่งในปัจจัยในกระบวนการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษในโครงการนี้ที่ผู้เรียนส่วนใหญ่พึงพอใจมากที่สุด ข้อค้นพบนี้ย่อมยืนยันว่าครูผู้สอนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโครงการ จากการสังเกตของคณะผู้วิจัย ลักษณะเด่นของครูผู้สอนที่เข้าร่วมโครงการนี้ คือ เห็นด้วยกับปรัชญาการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ และต้องการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพอย่างแท้จริง มีความเสียสละ มุ่งมั่นและทุ่มเท ถึงแม้จะมีภาระงานที่เพิ่มขึ้นและส่วนใหญ่ไม่ได้รับการสนับสนุนด้านการลดภาระการสอนจากโรงเรียน

5. การสนับสนุนของผู้ปกครอง

งานวิจัยนี้พบว่า การสนับสนุนของผู้ปกครองเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ผู้เรียนพึงพอใจมากที่สุด ข้อค้นพบนี้ย่อมแสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองเป็นอีกผู้หนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในกระบวนการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษในโครงการนี้ ผู้ปกครองในโครงการนี้ให้การสนับสนุนทั้งด้านกำลังทรัพย์และกำลังใจ และให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับพัฒนาการด้านต่างๆของบุตร/หลาน อย่างไรก็ดี การที่ผู้ปกครองจะให้การสนับสนุนได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โรงเรียนจำเป็นต้องสร้างความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษให้แก่ผู้ปกครอง ตลอดจนให้ผู้ปกครองรับทราบบทบาทของตนเองในกระบวนการจัดการศึกษานี้

6. การจัดค่ายภาษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ

การจัดค่ายภาษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษในโครงการนี้ ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโครงการ ทั้งนี้เพราะการจัดค่ายดังกล่าวเปิดโอกาสให้ผู้เรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมดได้มีเวทีสำหรับ

พบปะ แลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ ทำกิจกรรมทางภาษา และนำเสนอความสามารถและผลงานในบรรยากาศที่เป็นกันเองและสนุกสนาน นอกจากนี้ ยังทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเองและมีแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองต่อไป อีกทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สร้างมิตรภาพและเครือข่ายผู้เรียนร่วมกัน นับเป็นการเปิดโลกทัศน์ให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

7. ความช่วยเหลือด้านวิชาการของคณะผู้วิจัย

เนื่องจากการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษเป็นเรื่องใหม่สำหรับโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาภาคใต้ทั้ง 6 โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการนำร่องครั้งนี้ คณะผู้วิจัยซึ่งมีหน้าที่เป็นที่ปรึกษา ให้คำปรึกษา และความช่วยเหลือด้านวิธีการและขั้นตอนการดำเนินงานในโครงการ การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาหลักสูตร แก่โรงเรียนโดยเฉพาะครูผู้สอน จึงเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญที่ทำให้การดำเนินการจัดการศึกษาในโครงการนี้เป็นไปตามกระบวนการและหลักการทางวิชาการซึ่งมีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาผู้เรียน

4.4 ข้อเสนอแนะ

ผลจากการดำเนินโครงการขยายเครือข่ายการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาภาคใต้ทั้ง 6 โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการในปีการศึกษา 2547 คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อประกันคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษา โรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษควรมีความพร้อมในหลายๆด้าน นอกจากความพร้อมด้านความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนซึ่งเป็นปัจจัยเบื้องต้นที่สำคัญอยู่แล้ว โรงเรียนยังต้องมีความพร้อมด้านความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในลักษณะนี้ ด้านบุคลากร ด้านบริหารจัดการ ด้านงบประมาณ ด้านสื่อ ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์ และด้านการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการให้แก่ผู้ปกครองนักเรียน การตรวจสอบความพร้อมของโรงเรียนจึงอาจจะเป็นสิ่งจำเป็น ในขณะเดียวกัน เนื่องจากโดยนัยของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ผู้มีความสามารถพิเศษมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสมตามศักยภาพของตนเอง รัฐบาลจึงจำเป็นต้องสร้างระบบและกลไกในการคัดกรองนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษออกจากกลุ่มนักเรียนทั่วไปภายในโรงเรียน เพื่อให้การจัดการศึกษาให้ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษได้เรียนตามศักยภาพอย่างแท้จริงและมีประสิทธิภาพ และขณะเดียวกัน รัฐบาลจำเป็นต้องเร่งสร้างความพร้อมพื้นฐานที่เท่าเทียมกันให้แก่โรงเรียนทั่วประเทศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในลักษณะนี้ต่อไป

2. รัฐบาลควรมีมาตรการหรือกลไกในการสนับสนุนงบประมาณพิเศษสำหรับการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษของโรงเรียน งานวิจัยนี้พบว่าโรงเรียน

ต้องแบกรับค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจากการจัดการศึกษาดังกล่าวโดยเฉลี่ย 1,317-3,158 บาทต่อผู้เรียนต่อภาคการศึกษา

3. รัฐบาลควรมีหน่วยงานและระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม มิฉะนั้น การจัดการศึกษาดังกล่าวซึ่งเป็นการขับเคลื่อนตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติคงเป็นไปได้ยากและขาดความจริงยั่งยืน จากประสบการณ์การดำเนินโครงการนี้ คณะผู้วิจัยพบว่า โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรู้สึกขาดความมั่นใจในการดำเนินโครงการต่อไป เมื่อทราบว่าสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาสนับสนุนการดำเนินโครงการนี้เพียง 1 ปีการศึกษา นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นหน่วยงานที่จะต้องดูแลเรื่องนี้ต่อจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ก็ยังมีได้ดำเนินการใดๆเป็นรูปธรรม การจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษซึ่งเป็นเรื่องใหม่ และเพิ่งอยู่ในระยะเริ่มดำเนินการคงประสบความสำเร็จได้ยาก หากปราศจากระบบสนับสนุนและประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกัน รัฐบาลควรจัดให้มีระบบสนับสนุนกลุ่มโรงเรียนที่เข้มแข็งที่สามารถรวมตัวกันจัดตั้งเป็นเครือข่ายการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษขึ้นในเขตพื้นที่การศึกษาภาคใต้ โดยมีแกนนำอยู่ที่โรงเรียนธิดานุเคราะห์ จังหวัดสงขลา

4. ครูผู้ดำเนินการสอนผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษควรได้รับการดูแลในด้านการลดภาระงาน นอกจากนี้ครูผู้สอนเหล่านี้ยังควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อประสิทธิภาพที่ยั่งยืน

5. รัฐบาลควรส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่โรงเรียนที่ดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษซึ่งอยู่ในเขตท้องที่เดียวกัน ซึ่งจะเป็นการใช้ความเชี่ยวชาญของสถาบันอุดมศึกษาและทรัพยากรบุคคลอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์เชิงพัฒนาอย่างเกื้อกูลกัน